

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4C/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822201593
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6822201593.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci žalobcu O.. D. Q., F.. XX.XX.XXXX, T. J. O.. XXX/XX, XXX XX R. F. Q., právne zastúpeného JUDr. Janou Ježikovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Revúcej, Kúpeľná 487/19, IČO: 42 378 397, proti žalovanej E.. I. Q. S., S.. U., F.. XX.XX.XXXX, T. Š.. E. XXX/X, S., v konaní o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietá.
- II. Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 18.10.2022 domáhal zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva s odôvodením, že strany sporu uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v Revúcej. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu S. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX. Dňom uzavretia manželstva vzniklo medzi manželmi zákonné majetkové spoločenstvo. Žalovaná je jedinou spoločníčkou a konateľkou obchodnej spoločnosti M.-I., J..S..Z.., J. J. Q. XXX, XXX XX D., O.: XX XXX XXX. Žalovaná vykonáva podnikateľskú činnosť, ktorá by mohla mať vplyv na majetkové spoločenstvo účastníkov konania. Žalobca pracuje na základe pracovnej zmluvy. Vzhľadom k tomu, že žalovaná vykonáva podnikateľskú činnosť a obaja manželia chcú chrániť ich majetok a vyhnúť sa znášaniu prípadného rizika z výkonu podnikateľskej činnosti, žalobca sa domnieva, že sú splnené zákonné predpoklady na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva.

2. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že súhlasí s podaným návrhom na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov počas jeho trvania tak, ako to navrhuje jej manžel. So žalobcom uzavrela manželstvo dňa 23.09.2022, ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu S.a vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom 35. Je jedinou spoločníčkou a konateľkou obchodnej spoločnosti M.-I., J..S..Z.., J. J. Q. XXX, XXX XX D., O.: XX XXX XXX.

3. Podľa § 177 písm. b) Civilného sporového poriadku pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia.

4. Podľa § 219 ods. 3 veta prvá Civilného sporového poriadku vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

5. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd nenariadil na prejednanie veci samej ústne pojednávanie, keďže strany sporu s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania výslovne súhlasili. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené uznesením, sp. zn. 4C/50/2022-21 zo dňa 23.11.2022, vyveseným na úradnej tabuli súdu dňa 23.11.2022 a na webovej stránke tunajšieho okresného súdu, t.j. najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

6. Z listinných dôkazov označených a predložených žalobcom, nachádzajúcich sa v súdnom spise, a to výpisu z Obchodného registra spoločnosti M.-I., J..S..Z.., sobášneho listu strán sporu súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

7. Strany sporu uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX R. S., ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu S. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX.

8. Z výpisu z Obchodného registra spoločnosti M.-I., J..S..Z.., so sídlom Q. XXX, XXX XX D., O.: XX XXX XXX súd zistil, že žalovaná je jedinou spoločníčkou a jedinou konateľkou uvedenej spoločnosti. Vklad žalovanej ako spoločníčky do tejto obchodnej spoločnosti, ktorý je súčasťou základného imania bol splatený v celom rozsahu.

9. Podľa § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka súd na návrh zruší bezpodielové spoluvlastníctvo manželov v prípade, že jeden z manželov získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Návrh môže podať ten z manželov, ktorý nezískal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Pokiaľ toto oprávnenie majú obaja manželia, môže návrh podať ktorýkoľvek z nich.

10. Podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

11. Podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka podnikateľom podľa tohto zákona je:

- a) osoba zapísaná v obchodnom registri,
- b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 106 veta prvá a druhá Obchodného zákonníka spoločnosť zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Spoločník ručí za záväzky spoločnosti do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri.

13. Úvodom súd uvádza, že so získaním oprávnenia na podnikateľskú činnosť jedným z manželov zákon spája vznik oprávnenia na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva súdom. Aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie takejto žaloby je ten z manželov, ktorý nezískal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Ak toto oprávnenie získali obaja manželia, žalobu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva môže podať ktorýkoľvek z nich. Podanie takejto žaloby nie je obmedzené žiadnou premlčacou alebo prekluzívnou lehotou.

14. Podnikateľskou činnosťou sa rozumie podnikanie, ktoré v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka je definované ako sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Podnikateľom je osoba zapísaná v obchodnom registri; osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia; osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov; fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu (§ 2 ods. 2 Obchodného zákonníka).

15. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanou právnou úpravou súd podanú žalobu zamietol, lebo jej dôvodnosť preukázanú nemal. Listinnými dôkazmi mal súd preukázané, že strany sporu sú manželia. Bolo preukázané i to, že žalovaná je jedinou spoločníčkou, tzn. patrí jej obchodný podiel, a je tiež jedinou konateľkou, t.j. štatutárnym orgánom v spoločnosti s ručením

obmedzeným. Takéto postavenie žalovanej nie je ale vykonávaním jej vlastnej podnikateľskej činnosti, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, spĺňajúce zákonnú definíciu podnikania a podnikateľa v zmysle § 2 Obchodného zákonníka. Osobou zapísanou v obchodnom registri nie je totiž priamo manželka, ale iná osoba, a to obchodná spoločnosť M.-I., Q..D.. právnická osoba, ktorej je manželka spoločníčkou a konateľkou, teda držiteľom oprávnenia na podnikateľskú činnosť nie je priamo manželka, ale právnická osoba. Samotné nadobudnutie obchodného podielu v obchodnej spoločnosti nie je podľa súdnej praxe možné považovať za podnikanie, keďže spoločník nie je z dôvodu svojej majetkovej účasti v spoločnosti podnikateľom. Ani to, že žalovaná zároveň vykonáva funkciu konateľky tejto obchodnej spoločnosti neznamená, že vykonáva podnikateľskú činnosť, keďže konateľ obchodnej spoločnosti nekoná vo svojom mene ani na vlastnú zodpovednosť, i napriek rizikám, ktoré sú s výkonom tejto funkcie spojené.

16. V tejto súvislosti súd ďalej uvádza, že za záväzky spoločnosti M.-I., J..S..Z., zodpovedá táto spoločnosť celým svojím majetkom a žalovaná ako spoločníčka ručí za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri (§ 106 Obchodného zákonníka), teda nie celým svojím majetkom. Z výpisu z obchodného registra mal súd zároveň preukázané, že vklad žalovanej ako spoločníčky do obchodnej spoločnosti M.-I., J..S..Z. bol splatený v celom rozsahu, z čoho je zrejmé, že žalovaná ako spoločníčka spoločnosti s ručením obmedzeným v zmysle § 106 Obchodného zákonníka za záväzky tejto spoločnosti neručí. Negatívne dôsledky podnikateľského rizika preto postihujú len samotnú obchodnú spoločnosť ako právnickú osobu, ktorá ako už bolo uvedené zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Prípadné neúspechy v podnikaní predmetnej obchodnej spoločnosti a s tým súvisiaca jej nepriaznivá finančná situácia sa preto nijako nedotýka osobného majetku žalovanej, prípadne majetku nachádzajúceho sa v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov.

17. Pokiaľ ide o vzťah medzi obchodnou spoločnosťou a konateľom, jedná sa o obchodnoprávny vzťah. Tento druh zodpovednosti nie je v kontexte s ochranou majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ničím osobitným v porovnaní s inými druhmi zodpovednosti. Zodpovednosť konateľa za škodu spôsobenú obchodnej spoločnosti porušením jeho povinnosti vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov podľa § 135a Obchodného zákonníka predstavuje osobitný druh zodpovednosti za škodu, ktorý však nesúvisí s prípadným podnikateľským rizikom. Ak totiž konateľ postupuje pri výkone svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti, za škodu nezodpovedá bez ohľadu na hospodárske výsledky spoločnosti, ktoré môžu byť ovplyvnené situáciou na trhu, či podnikateľským prostredím. Avšak ani tento druh zodpovednosti za škodu nie je dôvodom na poskytnutie osobitnej ochrany majetkovým záujmom manželov, z ktorých jeden je konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným. (napr. rozsudky Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 8Co/128/2016 zo dňa 14.02.2017, resp. sp. zn. 2Co/416/2012 zo dňa 17.04.2013).

18. Zodpovednosť za škodu a povinnosť jej náhrady môže vzniknúť z rôznych dôvodov. Riziko vzniku takejto zodpovednosti nie je však dôvodom na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva napriek tomu, že takéto záväzky aj len niektorého z manželov môžu byť uspokojené aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

19. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že neboli splnené základné zákonné predpoklady na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, preto neostávalo iné, ako podanú žalobu zamietnuť.

20. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

21. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná stane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, žalovaná mala vo veci plný úspech. Právo na náhradu trov konania preto vzniklo žalovanej. Nakoľko žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a z obsahu súdneho spisu ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku jej žiadne trovy konania nevyplývajú, súd jej preto žiadnu náhradu trov konania nepriznal. Z uvedeného dôvodu tento rozsudok predstavuje z pohľadu trov konania konečné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.